

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת שמיני תשפ"ג

בהוצאת: אוריאל יעוף ופטרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"י

טלפון 02-6520002

www.rachlin.org.il

סרקו להורדה

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת שמיני תשפ"ג – התעמקות במוותם של נדב ואביהוא

לא רק היהודים לא מתים, גם הגוים לא מתים באמת, אלא לעתיד לבוא ה' יתברך עושה את יום הדין הגדול, ואז יוחלט מי יחיה לנצח ומי לא. אבל עד אז – הכל בסדר, רק הגוף מת. לא רק זה, אלא שגם מתגלגלים אם צריך. אם צריך לתקן דברים מסוימים, מתגלגלים בגלגולי נשמות בדומם צומח חי מדבר.

וככה מובא בשער הגלגולים למהרח"ו זיע"א, שנדב ואביהוא התגלגלו בכמה גלגולים, למשל אצל פנחס, אחר כך אצל שמואל הנביא, ויש עוד. יש להם הרבה ניצוצות שמתגלגלים בכל הדורות. זאת אומרת שלא נגמר התיקון בזה שהם נהרגו שמה, אלא יש עוד תיקונים שהם עושים בגלגולים נוספים. והם בדרגה גבוהה מאד, כי שמואל הנביא התנבא בזכות זה שהם התעברו בו או שהיו שותפים בנרנח"י שלו. לכן הוא שקול כמשה ואהרן, בזכות נדב ואביהוא שהיו בו.

אז אין לנו תפיסה והשגה בכל הנושאים האלו באמת, אבל אנחנו צריכים להשתדל. תורת ה' – צריך להשתדל ללמוד את התורה, ומה שאפשר להשיג בדל השגתנו – מצוה.

אז אמרנו שמבחינת מדת הדין, שכר ועונש, ברור שהם נענשו כי עשו דבר שלא נתבקשו – הקריבו אש זרה, הקריבו קטורת. זה בכלל לא היה התפקיד שלהם. הם לא נתבקשו. הקטורת זה דבר, מבחינת עבודות המקדש, חשוב מאד בשמים, ה' יתברך אוהב את הקטורת מאד. אז הם בחרו להם את 'הדובדבן שבקצפת' כמו שאומרים, דוקא את זה לעשות.

אבל הענין המעניין הוא שבעקידת יצחק חכמינו מביאים שה' יתברך לא רוצה קרבנות אדם, לכן כל הציווי לעקוד את יצחק זה רק היה על מנת לנסות את

ערב טוב! שבוע טוב, מועדים לשמחה!

רציתי להתעסק דוקא במוות נדב ואביהוא. הנושא הזה רגיש, כואב, מורכב, עמוק, רחב, מכמה סיבות. זה שנדב ואביהוא נכנסו, אומרים שתויי יין, פרועי שיער, לא נשאו נשים ופסקו הלכה בפני רבם ולכן נענשו, זה ברור ואין שום שאלה בכלל. עד כאן הכל ברור – בן אדם חוטא, ואם זה חטא רציני, אז הוא נענש.

אבל רש"י מביא שם שמשה רבינו אמר לאהרן שהוא ידע שמישהו מקדושי עליון היה צריך להיהרג בזמן חנוכת המזבח, הוא חשב שזה או הוא או אהרן, והנה יצא שאלה הבנים של אהרן, אז 'הם גדולים מאתנו', במלים אחרות. ואז ההסבר הוא שה' יתברך מתקלס במוותם של הצדיקים, קל וחומר של הרשעים. זה ההסבר.

נכון, נגזר על אדם הראשון מיתה וגם על חוה ועל כל הדורות עד סוף התיקון נגזר מיתה לכפר על החטא של עץ הדעת. תבינו כמה חמור החטא הזה. אחר כך בעזרת ה' תהיה תחית המתים. אבל הענין של המות, זו גזירה.

אז באמת השאלה מה האדם עושה כשהוא חי, האם הוא עובד את ה' יתברך או הוא עובד להבדיל את היצר הרע? ואיך הוא מת? מת צדיק או חלילה הפוך?

קודם כל, אף אחד לא מת בסופו של דבר, רק הגוף מת. הנשמה לא מתה. אין על זה שום שאלה בכלל – גם מבחינת האמונה שאנחנו יודעים שיש עולם הבא ויש עולם הנשמות, וגם מפני הידיעה שהצדיקים יש להם קשר עם העולמות העליונים. מי שזוכה, אז הוא יודע שאנשים לא מתים.

אברהם, לא באמת שהוא יהרוג אותך, לא באמת שהוא יעלה אותך לעולה. אז זה רצון ה'. וכאן אומר משה רבינו שהוא ידע שבחונות המזבח ה' יתברך יתכבד על ידי מותו של אחד מראשי ישראל, או הוא או אהרן, ככה הוא חשב. זאת אומרת, היתה לו ידיעה קודמת.

בכלל אי אפשר להשיג את דרגתו של משה רבינו, איש האלקים, גדול הנביאים, עניו מכל אדם, עבד נאמן, נאמן בכל ביתו, "פֶּה אֶל פֶּה אִדְבַר בּוֹ", דברים שאין השגה בכל זה לאנשים פשוטים ולא שלמים כמונו. גם במלחמת מדין, מובא שהוא לא עיכב – "צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים" – הוא לא עיכב את הענין, למרות שהוא ידע שאחרי זה הוא יפטר מן העולם.

אז התחלנו להגיד: באמת מה זה משנה לצדיק גמור, לצדיק גדול, אם הוא נפטר בגיל עשרים או אם הוא נפטר בגיל מאה ועשרים? לאנשים רגילים, אנשי העולם הזה' מה שאנחנו קוראים לזה, אנשים גשמיים, אז כן, ברור – יש לנו אהבת הבריות, אהבת המשפחה, כל מי שלא עלינו נפטר לו מישהו, כואב לו ובוכה ומתאבל ומתגעגע, למרות שכולם יודעים שזה הסוף של כולם ושלא חיים כרגע לנצח פה, בכל זאת זה כואב. ויש על זה הלכות כמה צריך להתאבל וכל הענין הזה.

אז מה ההבדל? – ההבדל, יש הבדל: מה הספיק לעשות הצדיק. אם צדיק גדול נמצא בעולם עוד כמה שעות, עוד כמה דקות, עוד כמה ימים, עוד כמה שנים, הוא מספיק לעבוד את ה' עוד מאשר אם היו מתקצרים ימיו.

האם יכול להיות שכן אדם נפטר לא בזמנו? כן. יכול להיות. למשל, אם בן אדם נכנס למקום סכנה – אז יכולים לקטרג עליו למה הוא נכנס למקום סכנה, ויכולים לסלק אותו. למשל, יש את הענין הזה שאמרו חכמים שכשחוזרים מבית העלמין אחרי שקברו מישהו צריך להיזהר שלא להתערבב בין אנשים, כי בן אדם חלילה יכול לסכן את נפשו שמה ויכולה להיגזר עליו מיתה.

ויש עוד הרבה דברים שאם אדם לא נזהר בהם, יכול להיות שיקחו אותו לפני הזמן. אז אדם מוטל עליו לשמור על עצמו לפי כל הכללים, כדי שימלא את ימיו.

ובכל יום ויום צריך לנצל את כל הזמן, כן? "ואברהם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים", כל יום יום היה מלא בעבודת ה'. כל שניה שבן אדם לא עובד את ה', עסוק בדברים אחרים, לא נותן את דעתו לכוון "בכל דרכיך דעהו", אלא עושה כל מיני ענינים של הבל – אז זה דקות, שניות, ימים, שנים, שהוא לא עשה את רצונו יתברך שהיה צריך לעשות. זה הסוד של הענין של איסור ביטול תורה.

אז אצל הלמדנים, נקרא לזה ה'ליטאים', ביטול תורה. זה כל רגע שאדם יכול ללמוד בספר ואינו לומד. החסידים, ממשכיו של רבינו הבעש"ט הקדוש, יש להם ענין של "בכל דרכיך דעהו", אז גם כשבן אדם עסוק בענינים גשמיים הוא עובד את ה', אז לא ביטול תורה. יש בזה דקויות. גם על פי האר"י הקדוש: "גדול עסק היחודים מעסק התורה". אז בן אדם שעושה יחודים, אמר האר"י, המהרח"ו, שזה נחשב לו גם לתלמוד תורה.

בכל אופן, אחד המרבה ואחד הממעט, העיקר שיכוון לבו לשמים. זה לא פחות חשוב – לכוון לשם שמים בלימוד התורה.

בכל אופן, אם כן, ברור שזה חשוב אם הצדיק חי את כל שנותיו ומילא את כל זמנו – אז הוא הגיע לשיא שהוא היה צריך להגיע, הכי טוב לו, הכי טוב לעולם, הכי טוב לעולמות כולם. ואם לא – חסר, ויכול להיות שיצטרך עונשים או גלגולים או עיבורים, תיקונים שהוא צריך לעבור כדי להשלים את מה שלא השלים.

אבל גם מבחינת העולם, זה לא אותו דבר עולם שנדב ואביהוא נמצאים בו או שהסתלקו. הרי כתוב שצדיק בא לעיר או צדיק יוצא מהעיר, זה עושה רושם על העיר, אז מה נאמר על הדור? אז בודאי כשהם הסתלקו זה עושה רושם על הדור.

ונחזור לשאלות הראשונות שהתחלנו בהם, שאומרים ששמו של ה' יתברך מתקלס בזה שנהרגו הצדיקים האלה. כתוב: "יקר בעיני ה' הַמְּוֹתָה לְחַסִּידָיו", שה' יתברך, קשה לו מאד לסלק מן העולם את הצדיקים, מאד קשה לו – לא רוצה לסלק את הצדיקים, כמו שהוא גם לא רוצה להעניש את הרשעים, הוא רוצה שהרשעים יעשו תשובה.

אז במה מתקלס? – אולי בענין הזה שיש דין ויש דיין, ואין משוא פנים ואין שוחד, אז גם צדיקים עצומים, אם הם חטאו חטא גמור שמתחייבים עליו מיתה, אז הנה ה' יתברך מסלק אותם. אז אולי פה יש את ההתקלסות, כשאנחנו אומרים, 'הנה, ה' יתברך הכל עושה בצדק ובמשפט', וזה חשוב מאד.

יש גם את הענין שסילק את חנוך לפני שהגיע זמנו, חנוך בן ירד, מפני שהוא היה צדיק גדול, היה תופר מנעלים ומייחד יחודים, והיה ספק שמא יתקלקל – אז לפני שהתקלקל הוא לקח אותו, האלקים לקח אותו, הפך אותו לשר הפנים, שזה המלאך הכי חשוב בשמים – מט"ט. אבל הוא לקח אותו מפה.

אז תמיד כשמסתלק צדיק זה משפיע על המשפחה, על השכונה, על העיר, על המדינה ועל העולם כולו. ואין תמורה – כי גם אם יש צדיק אחר, אז הוא בגווני אחר, זה לא אותו צדיק שהסתלק. לכן יש מצוה גדולה

חשבתני על זה היום, שכשבן אדם מסתכל בטבע, בעולם הגשמי – רואה שלמות. רק טיפש לא יבין שיש פה שלמות, איך הכל מתנהל בשלמות, כל עניני הטבע, בצורה מושלמת. זאת אומרת שמי שיצר ומחזיק את היצירה המופלאה הזאת – אין לנו תפיסה והשגה בו כלל.

אז מה אנחנו חושבים? שה' יתברך ברא עולם – מבחינה פיזית אני מדבר, גשמית – מושלם, עם כל איך סוף פרטי הפרטים והכללים ואיך הכל מסתובב ואיך הכל מתקיים, פלאי פלאות! פלאי פלאות שאי אפשר לתאר בכלל כלום מרוב שזה פלאי פלאות – ובהנהגתו אנחנו מטיילים ספק! בן אדם יכול להטיל ספק למה קרה ככה ולמה אחרת? יש לו תלונות כלפי שמים, רחמנא לצלן? למה לא נתנו לו מה שהוא רוצה, או למה קרה אסון כזה או אחר, או למה היה צריך שמישהו מהגדולים ילך בחנוכת המזבח? אין לנו תפיסה והשגה באמת, רק מה שהתורה מגלה לנו.

מה אנו מה חיינו. אנחנו כלום. הלואי ונצא מהעולם הזה מתוקנים. הלואי ונעשה נחת רוח. לא לכל שאלה יש תשובה. וכל מה שה' עושה – עושה לטובה. וכמו שאמרנו, העולם הזה לכתחילה לא בנוי שנחיה פה לנצח. אדם בא, חי את החיים שלו, ועולה למעלה, עד שתהיה תחית המתים, ואז כן נחיה בעזרת ה' לנצח.

ולכן, השאלה למה בן אדם מת, מתי הוא מת, מה התיקון הזה – זה מתגלה לאדם, כמו שאומר רבינו הרמח"ל, כשהוא עולה למעלה לבית דין של מעלה מראים לו. זאת אומרת שגם לנדב ואביהוא כשהם עלו למעלה הראו להם מה קרה, למה קרה, במה טעו, במה לא טעו, מה הם צריכים לתקן. הכל ברור לאדם.

אני מקוה שכל השיחה הזו תורמת לחידוד ההתבוננות שלנו, בכלל, לא רק בתורה הקדושה, מה שכתוב בה, אלא בכלל במציאות וכל מה שקורה לאדם – בן אדם צריך להתעמק, לא לחיות בשטחיות, בטפשות, להעביר את החיים בסוף על כלום.

עד כאן.

הזמנים לא קלים. צריך להתפלל על עם ישראל, "עת צרה היא ליעקב וממנה יִנְשָׁע". אנחנו מאחלים לכל עם ישראל חג כשר ושמח, ושיהיה רק טוב, בשורות טובות, ישועות ונחמות, ושתבוא הגאולה במהרה ברחמים! ותחית המתים שתהיה, וכולנו נהיה שמחים ובריאים לעבודתו יתברך!

לחיים! לחיים! לחיים!

מועדים לשמחה!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

להישמר, שהצדיקים ישמרו על החיים שלהם, וגם שאנחנו נתפלל ונדאג להם לשמור עליהם, להציל אותם את הצדיקים כי "וצדיק יסוד עולם". ולא רק זה, כשמסתלק צדיק לא עלינו אז יש 'ירידת הדורות' – זה שבא אחריו הוא פחות גדול.

אז כאן בענין הזה של נדב ואביהוא, באמת היה מקום להעניש אותם. והשאלה: אם הם היו כל כך גדולים, במה נבחן שהם היו גדולים? בשרש נשמתם? – ובאמת הם חלק חשוב מאד של נשמת אדם הראשון – בתיקון שהם עשו? עד שנכנסו להקטיר את הקטורת הם היו קדושי עליון מתוקנים ומושלמים? אז למה טעו? למה עשו הפך רצונו יתברך? האם הם מסרו את נפשם במקום שאהרן או משה יסתלקו? הם ידעו מהענין הזה? אני לא יודע אם הם ידעו או לא ידעו, חוץ מזה שכתוב: חיך וחיי אחרים – "חיך קודמים". אבל ההלכה הזו נפסקה רק בזמן רבי עקיבא, רבי עקיבא פסק את זה. האם הם חשבו ככה? האם הם חשבו לעשות נחת רוח? להדבק בעולם האהבה? למסור את נפשם על קידוש ה'? "לא כל הרוצה ליטול את ה', יטול".

גם בענין של קידוש ה', אם בן אדם חושב שהוא עושה קידוש ה' וזה לא לפי ההלכה מה שהוא עושה – אז זה לא קידוש ה', ויכול להיות אפילו שהוא מתחייב על זה שהוא עשה שטות, כן? אחד יחשוב שילך למקום סכנה סתם כי הוא רוצה למות על קידוש ה' – יהרגו אותו לא עלינו השונאים, אז זו התאבדות כמעט. זה לא קידוש ה'. מאד צריך להיזהר לדיוק.

לא נדע את כל התשובות. רק יש פה נקודות לחידוד, להבין את מפת הקרב, להבין את המלחמה, להבין את הנהגתו יתברך.

והנקודה הזו שאולי הכי הטרידה אותי, זה הענין שבחנוכת המזבח ה' צריך היה להתכבד במותו של אחד הגדולים – כי אמרנו שהוא לא רוצה קרבנות אדם, אז למה הדבר הזה?

מצד שני, בעמקו של ענין, ה' יתברך תמיד לוקח את הנשמה של האדם, מתי שהוא רוצה, איך שהוא רוצה, בהפתעה, "וַאֲיֵן שְׁלֹטוֹן יְיָ הַיּוֹם הַמָּוֹת". ואחד מת על קידוש ה', אחד מת סתם, אחד מת... כל מיני מיתות, אז למה שלא יתכבד בזה שימות צדיק בחנוכת המזבח? גם כתוב בפנימיות שגם הנשמות של הצדיקים, מקריבים אותם במזבח למעלה בשמים, מקריבים אותם קרבן לפני ה'.

בכל אופן, אנחנו צריכים לדעת את מקומנו ואת מיקומנו, שאת זה תמיד אנחנו שוכחים, כי בן אדם שוכח שהוא רק בשר ודם, הוא חושב את עצמו שהוא מבין יותר מהקב"ה, והוא יודע יותר, והוא רחמן יותר, והוא היה בורא את הכל אחרת.

תפילה לאחדות עם ישראל

מאת: כ"ק האדמו"ר רבי פד"ה רחלין שליט"א

אמרו נא תפילה זו בכוונה עצומה בכל יום, חוץ מבשבתות ובחגים ובימים שאין אומרים בהם תחנון. אפשר לומר את התפילה מחצות לילה ועד שקיעה.

ריבונו של עולם, רחם עלינו. רחם עלינו ברחמיך הרבים והושיענו. חמול על עמך, חמול על נחלתך. עשה למען שמך! אתה אבינו, אנו בניך, יודעים אנו שרצונך שנהיה מאוחדים כמו אחים נאמנים. יודעים אנו כמה יקר הדבר לפניך, כי על כך נחרב ביתך! והסתרת פניך מאתנו. אנו רוצים לעשות לך נחת רוח אמיתי ואין-סופי. אך אוי לנו, אוי לנו, אוי לנו! אין לנו כח לגבור על יצרנו. אין לנו חכמה, בינה ודעת להילחם מלחמתך ולנצח את יצרנו, אוי לנו שגבר בגלל עוונותינו!

אך הבט נא על אבותינו הקדושים, שירשנו מהם לב טהור ורצון אין-סופי לעשות לך נחת רוח. לבנו יודע את האמת, לבנו בוער באהבת ישראל, לבנו בוער באהבת חינום! אך קשה מפאת היצר להשליט את השגת ליבנו על כל מעשינו, דיבורינו ומחשבותינו!

אנו עושים מאמצים להתגבר ולנצח את היצר, למען עשות לך נחת רוח! אך ריבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שאם לא נתפלל אליך שנצליח, ותשמע תפילתנו, לא נוכל לו! כי רבו תחבולותיו! ואנחנו רק בשר ודם, ואתה מלכנו ויודע את יצרנו! שלח נא לב טהור, לב אוהב, לעבדך באמת! רחם ועזור לנו להגיע לאהבת ישראל אמיתית, שאינה תלויה בדבר! ולא על ידי יסורים וחוליים רעים! חכמינו ז"ל התפללו על ביטול יצר הרע של עבודה זרה, ונענו! בטל נא מעלינו את היצר של מחלוקת ושנאת חינום, כי דלונו מאד! אנא רחם עלינו! יהי רצון מלפניך ריבונו של עולם, שנרצה בלב שלם בתיקונו של כל יהודי, ונתן את כוחנו, את כל נשמתנו, להצלת והצלחת כל היהודים בגשמיות וברוחניות! כי יקר לנו תיקונו של כל יהודי. קרב את כולנו לאהבה וליראה את שמך! מתוך אחדות שלמה!

יהי רצון שנוכל לאהוב כל יהודי באשר הוא, למרות השוני בשורש ובסוגי הנשמות, למרות השוני בדרגות התיקון, למרות כל המכשולים, ונהיה לאגודה אחת, לעשות רצונך בלב שלם! רחם עלינו כי אין בנו מעשים! עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו!

